

kunne afholde en Examen, som giver samme Rettigheder som den almindelige Forberedelses-examen. Der staar desuden i § 5, at det bliver nærmere at fastsætte af Ministeren, hvilket Pointantal der skal kræves til denne Examen, men den høitærede Minister har vist glemt, at han allerede i Anordningen af 30te August forrige Aar har fastsat, hvilket Pointantal der hører til. Dette staar nemlig i Anordningens 8de Punkt, hvor det hedder: „Den ved Udgangen af 4de Klasse afholdte Aars- eller Hovedexamen giver, naar den er bestaaet med mindst 33 Points, den samme Afgang til høiere Undervisningsanstalter og Fag-examiner som den almindelige Forberedelses-examen“. Der er altsaa Tallet givet. Denne Anordning er jo lovlig bestaaende, selvfølgelig er det jo egenlig givet, at enten vil Meningen med § 5 være at omgjøre denne Anordning, hvad man jo neppe kan tænke sig, eller ogsaa maa det være Meningen, at der skal det samme Antal Points til, nemlig 33. Men det kan vist paa ingen Maade gaa an, at man uden videre lader de lærde Skoler gaa uden Kontrol dimittere Elever, der faae de samme Rettigheder, som Eleverne i Realskolerne faae under en meget indgaaende Kontrol. Jeg vilde have ønsket, at den høitærede Minister havde gjort det lettere, at den Tanke kunde blive til Virkelighed og komme til Udførelse, at saamange slette Almues- og Bondebørn som mulig kunne komme til at gaa den studerende Vej, nemlig de, der have lagt særligt Anlæg dertil for Dagen. Jeg skal iøvrigt i Principet, i Grundtanken om den egentlige lærde Skoleundervisning og Forberedelse til Universitetet nærmest slutte mig til de Udtalelser, som fremkom fra det ærede Medlem for Præsids Amt 6te Valgkreds (Bojsen).

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Jeg har blot en Bemærkning at gøre, som jeg glemte før, og som jeg er bleven gjort opmærksom paa af det ærede Medlem, der nu satte sig (Th. Nielsen) i Anledning af § 5, som jo vil give en vis Ret for dem, der have taget 4de eller 6te Klasse's Afgangsexamen. Jeg tror ikke, at denne Bestemmelse vil virke paa en saa uheldig Maade ind paa Realskolerne, at de skulde miste nogle af deres Elever derved. Jeg har troet ikke at kunne gaa bort fra den nuværende Ordning, som jo nu giver denne Ret, fordi det forekommer mig, at disse Dreng, unge Mennesker, som have taget 4de Klasse's Afgangsexamen, maa siges i den hele aandelige Udvikling at staa ialtsald paa det samme Trin som de unge Mennesker, der have taget den almindelige Forberedelsesexamen. Paa den ene Side have de ganske vist et mindre Kjenndskab til Mathematikk, men paa den anden Side have de jo faaet et ikke ringe Kjenndskab til Latin, og det har forekommet mig, at det ene

kunde gaa op imod det Andet. Hvad de andre Fag angaar, ville Eleverne da have afluttet Geografi, Naturhistorie og Lydst. De ville ganske vist ikke have afluttet Fransk og Historie, men ville dog sandsynligvis have faaet den samme Uddannelse i disse Fag som Realskoleeleverne. Forskjellen bliver mellem Mathematik og Latin. I Mathematik ville de ikke kunne nær saa meget som Realskoleeleverne, fordi der efter Lovforslagets Rante ikke fordres Mere til deres endelige Examen deraf end nu i Realskolerne, men saa ville de paa den anden Side gennem Latinundervisningen have opnaaet efter min Formening en nok saa vidtgaaende aandelig Udvikling som de unge Mennesker, der have taget Realskoleexamen. Jeg har derfor ment det rigtigst at bevare denne Ret, men jeg indrømmer villigt, at det hører til de Punkter, jeg ikke lægger særlig Vægt paa. Naar det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds ønskede, at der ikke skulde fordres Fransk i de treaarige Afdelinger, tror jeg ikke at være istand til at gaa ind derpaa (Th. Nielsen: Det var Fransk i Realskolen, jeg talte om). Der fordres ikke Fransk i Realskolen. Naturligvis, naar Disciplene have lært Fransk i Realskolen, vil det være lettere for dem at gennemgaa den treaarige Afdeling, men der staar Intet om, at det er nødvendigt, at de skulle have taget Examen i Fransk ved en Realskole, forinden de komme ind i denne Afdeling. Det staar der Intet om, men jeg skal indrømme, at det er mere en formel, end en reel Forskjel, idet Disciplene for at kunne følge med i Afdelingen ere nøbte til at kunne en Del Fransk forveien. — Det var blot for denne korte Bemærkning angaaende Lovforslagets § 5, at jeg har ønsket Ordet.

Th. Nielsen: Jeg vil blot spørge den høitærede Minister om, hvorledes man skal forstaa Nr. 11 i Anordningen. Der staar jo nemlig i den, at den, der har bestaaet almindelig Forberedelsesexamen, kan indstille sig til Afgangsexamen for Studerende i matematisk-naturvidenskabelig Retning o. s. v. Denne Bestemmelse forstaaes i Almindelighed, saavidt jeg har erfaret, saaledes, at det ogsaa i formel Henseende er nødvendigt, at de skulle have bestaaet Forberedelsesexamen i hele dens Udstrækning, altsaa med alle 3 Sprog og 16 Karakterer. Jeg forstod oprindelig Anordningen saaledes, at det ikke var nødvendigt, men jeg er af flere bleven gjort opmærksom paa, at det utvivlsomt maatte være Meningen saaledes. Der staar vel lidt længere nede i samme Numer, at de skulde have en samlet Talverdi af mindst 15 Points, omfattende to fremmede Sprog tilligemed to andre Fag, men dermed er ikke givet, at de ere fri for det Tredie. Tværtimod; naar det hedder der, at den, der har bestaaet almindelig Forberedelsesexamen o. s. v., tror jeg nok, at de nærmest maa opfattes